

SISZÁN TŰL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 10 kor.
Negyedévre ..... 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 "
Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahét nap és
ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 5.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők

XVIII. évfolyam 270. szám. Nagy-Várad. Szerda, 1912. november 27.

Elsikkasztott konzul.

Sikkasztottak már errefelé sok mindent: óvadékot, készpénzt, váltót a törvényszéki aktákból, gyermeket, árvapénzt, utcajárdát és kavicsot, de eleven konzult csak a Balkánon tudnak sikkasztani. A sikkasztásnak ekkora rekordjára csak Szerbia képes.

Egyre valószínűbbé válik, hogy Prohászka, a monarchia prizrendi konzulát Szerbia elsikkasztotta és Edl konzult, akit kutatására kiküldötték, az orránál fogva vezetik. Az a Takics nevű ur, akit Szerbia Edl konzul mellé rendelt kísézőnek, mesék közlésével hátráltatja Edl konzul megérkezését Prizrendbe. Egyszer azt mondja, hogy sürgős magánügyei miatt csak holnap, más-szor meg azt, hogy a prizrendi vasut sinjeit fölszedték s eltelik néhány nap, amíg fütyül a vonat a monarchiának.

Valójában pedig azt sem tudjuk, mi van hát, voltaképpen Prohászka konzullal? Él-e vagy meghalt? Találkozott-e már Edl-lel vagy nem? Van-e róla valami pozitív hír?

Közben Szerbia szándékaira egyre nagyobb köd borul s az ember képtelen a különféle hírek közül a valót kihámozni.

Rómából az a hír érkezik, hogy a szerb hadvezetőség minden rendelkezésére álló hederőt a bosnyák határ felé dirigál. Passics ur e mozgósítással nyomatékot ad nyilatkozatának, hogy Szerbia ragaszkodik Alessióhoz, Meduához; szerb sajtója pedig az oroszszal együttesben üvölt Ausztria-Magyarország ellen. Oroszország is tolja előre csapatait. Csupa békés szándékkal.

Nagyon emlegetik a békét s tele

vannak a békés szándék hangoztatásával. Az ilyen szép szavakat persze már ismeri a világ. Ez az a békés csend, az a fojtott csend, mely a vihart meg szokta előzni.

Jobban örülnének a népek kevesebb békés szándéku beszéd helyett valamivel kevesebb orosz és szerb harci készülődésnek.

De azért még mindig van remény a kellemetlenül bonyolódó kérdések békés elintézésére. A német császár interveniált az orosz cárnál s nem lehetetlen, hogy egyszer csak előkerül a mi elsikkasztott konzulunk is valami berlini okos szóra. Csak legyen még, a ki azt az okos szót ágyudörgés kísérete nélkül is meghallja.

*

Tudósításaink a szerb konfliktusról a következőket jelentik:

Békés elintézés.

Pétervár, nov. 26.

A дума köreiben nem hiszik, hogy Ausztria-Magyarország és Oroszország között kiterjedne a háború. A дума egyik pártvezérének azt mondta Sassonov, hogy Oroszországnak és Németországnak a viszonya olyan kitűnő, hogy az esetben, ha ellentétek merülnének fel Ausztria-Magyarország és Oroszország között, ezeket mindenesetre el lehet simítani.

Orosz vélemény.

Pétervár, nov. 26.

Itteni diplomáciai körökben a helyzetet súlyosnak mondják, de válságról még nincsen szó. A diplomácia határozottan a békés megoldáson dolgozik. A belgrádi orosz követ utasítást kapott kormányától, hogy a szerb kabinetet a kapitulációk respektálására figyelmeztesse.

A helyzet javult.

Bécs, nov. 26.

A német hivatalos és félhivatalos sajtónak a nemzetközi helyzetről közölt megnyugtatóbb nyilatkozatai és értesülései az előbörzére igen kedvező hatást tettek, amelyet a pétervári megnyugtató jelentések még fokoztak. A vezető értékek árfolyamai jelentékenyen emelkedtek, így államvasut és alpesi 5 koronával és Skoda 10 koronával.

Hartwig követ Péter királynál.

Belgrád, november 26.

Hartwig orosz követ tegnap hosszasan tanácskozott Péter királlyal. A tanácskozás után konferenciára hívták a minisztereket a konakba. Teljes biztonsággal hallatszik, hogy Hartwig az orosz kormány fontos döntéseit közölte a királlyal. A kormánykörök hangulata nagyon biztató.

Él-e vagy meghalt Prohászka?

Bécs, nov. 26.

A Neues Wiener Journal ma reggeli száma állítólag hitelesen közli, hogy Prohászka prizrendi konzul a szerbek megölték. Olyasvalakitől tudja ezt az idézett ujság, aki most tért vissza Belgrádból és a kormányhoz közelálló körökben hallotta. A szerb hatóságok — így szól az értesülés — már régen tudják, de titkolják, hogy Prohászka szerb katonák halálra kaszabolták. Akkor történt ez, mikor a szerbek bevonultak Prizrendbe. Az albán lakosaág egy része az osztrák-magyar konzulátus épületébe menekült és az ablakokból lövöldözött a szerb bevonuló csapatokra. Ezen feldühödve a szerbek, betörték a konzulátus kapuját és a kit az épületben találtak, irgalmatlanul lemészárolták. Ugyanekkor ölték meg Prohászka konzult is.

Grác, nov. 26.

A Grazer Tagespost a bécsi külügyminiszteriumban azt a fölvilágosítást kapta, hogy Prohászka konzul Prizrendben van, él, de súlyos beteg.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

A déli tőzsdén azt beszélték, hogy a külügyminiszteriumba föltétlenül megbízható jelentés érkezett Prohászka konzul haláláról.

Bukarest, nov. 26.

Itt úgy tudják, hogy Prohászka konzul a prizrendi kórházban meghalt azokban a sebekben, a melyeket szerb katonák szuronyokkal ejtettek rajta, mikor bevonultak Prizrendbe és betörték az osztrák-magyar konzulátus épületébe. A szerb kormány tudomása van erről és épen ezért iparkodik halogatni Edl konzul utazását Prizrendbe.

Gyanus idegenek.

Temesvár, nov. 26.

Az uj-moldovai kerületbe pár nappal ezelőtt 38 szerb érkezett, akik favágóknak és famunkásoknak adták ki magukat. Külsőjük és intelligenciájuk azonban azt a jogos gyanut ébresztette, hogy más küldetésben járnak. A csendőrség és a hatóságok a gyanus idegenek minden mozdulatát figyelemmel kíséri, hogy a gyanu valódiságának beigazolódása esetén a megfelelő további intézkedéseket megtegye.

Prohászka megkerült.

Bécs, nov. 26.

Illetékes helyről jelentik, hogy Prohászka prizrendi konzul tegnap délben Üszkűbbe érkezett. Prizrendi élményeiről még nem érkeztek megbízható hírek. Edl konzul, akinek számára Üszkűbben tegnap készen tartottak egy vonatot, hogy Prizrendbe utazhassék, Üszkűbben találkozott Prohászkaival s ezért tegnap még nem utazott el Prizrendbe, de kétségtelen, hogy holnap oda el fog menni, hogy a helyszínén kutassa a Prizrendbe végbent eseményeket.

Szerbia készülődései.

Belgrád, nov. 26.

A kormány rendeletére a múlt héten Belgrádból Nisbe szállították a levéltárakat és s hadipénztárt.

A belgrádi várban.

Belgrád, nov. 26.

Tegnap óta polgárembernek nem szabad a várba mennie. Az uton katonai őrszemek utasítanak vissza mindenkit. Odabent a várban lázas készülődés van. Nisből különvonatokon hozzák az eleséget és a municiót, a melyet a várban halmoznak fel. Holnap és holnapután 30 nehéz ostromágyut fognak felállítani a vár sáncai mögött.

Szerbia válasza.

Belgrád, november 26.

Hír szerint Szerbia válaszáat a monarchiának hozzáintézett jegyzékére ma kézbesítette Ugron István követnek. A válasz megszövegezésében részt vett Oroszország belgrádi követe is.

A parlamenti helyzet.

A képviselőház ma délelőtt 10 órakor ülést tart, hogy betöltse a bizottságok üresedésben levő tagsági helyeit. Az ellenzék tudvalevőleg lemondott összes tagsági állásáról, azonkívül több elhalálozás vagy lemondás folytán egyes bizottságokban a minimális létszámot sem lehet összehozni. A munkapárt azonban a holnap ülése során azokat a bizottsági tagságokat fogja betölteni, amelyek nem az ellenzék állásfoglalása miatt üresedtek meg.

Politikai körökben a munkapártnak ezt és a kizárt képviselők ügyében hozott határozatát az ellenzékkel szemben tett engedménynek tekintik. Az a körülmény ugyanis, hogy a kizárás nemcsak a plenáris ülésekre, hanem a bizottsági tanácskozásokra is vonatkozik, lehetővé teszi, hogy a kizárt ellen-

zék rövidebb idő múlva vehessen részt a parlament normális tárgyalásain s így az első komoly lépést jelenti a politikai helyzet régóta óhajtott békés szanalása felé.

A BALKÁNI HÁBORU.

Nyolcnapos fegyverszünet.

A Csataldzsa-vonalon kívül, egy kis semleges zónán, a fegyverszünet kérdését tárgyalják meg a török és bolgár megbízottak. A török minisztertanács tegnap már fikszirozta végleges állásfoglalását, amely nyolc napi fegyverszünetet vett tervbe.

Ezzel szemben a szövetséges államok is megállapították feltételeiket. Ezeket még valószínűleg a csataldzsai fordulat előtt állapították meg, mert olyan követeléseket tartalmaznak, amelyeket Törökország még legvégső szorultságában sem fogadhat el, mert azoknak elfogadása teljes megalázását jelentené.

Törökország megbízottja, Nizam pasa, tegnap Bukarestben másfél órai kihallgatáson volt a királynál, azután ötnegyed óráig tanácskozott a román miniszterelnökkel. Diplomáciai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak ezen tárgyalásoknak.

A háborúról szóló tudósításaink a következők:

Harc az albánokkal.

Rieka, nov. 26.

Alessiából érkező szerb tisztek jelentése szerint a szerb csapatokat az albán hegységben mirditák megtámadták, súlyos vesztesé-

SZERELMESEK CLUBJA.

— Irta: Kovács Sándor. —

Sohasem csinál az ember annyi bolondságot, mint diákkorában. S később meglelt korral, deresedő fővel szinte szeretőnk újra végigélni egész diákságunkat. Egy látszólag jelentéktelen dolog eszünkbe juttat diákkorunkból egy-egy emléket, melyet már rég elfeledtetnek hittünk. Prákiig eltűnődünk rajta s minden visszaemlékezésünknek csak az a refrénje, hogy Istenem Istenem, minek is kell az embernek megöregedni.

Tegnap, mikor a délutáni órákban hazamentem a városból, elébem szalad a kisfiam s egy képet mutat:

— Ni apukám milyen szép!

Sietve tettem le felöltőmet, meg se néztem mit mutat, csak ráhagytam:

— Igazán kisfiam, nagyon szép.

De ez a felelet nem elégitette ki őt; újra odajött hozzám s addig okvetlenkedett, mignem elvettem tőle. Egy szőke, jóarcu lány fényképe volt. A kép hátán ez az írás állott:

— Szerelmesek Clubja tulajdona. Levéltári szám: 6.

Elgondolkoztam. Hm; Szerelmesek Clubja. Ez is furcsa valami volt ám. Világosan emlékszem az egészre. Kilencen voltunk tagjai. Kilenc szerelmes diák. Hogy a club célja mi volt, azt megmondja az alapszabályok „idevágó” paragrafusa: „a diákszerelmek kultiválása.” (Juj, micsoda nagyképűség.) S mi szerettünk is ideális, hótiszta szerelemmel, minden érdek nélkül, mint ahogy csak diák tud szeretni. Minden tag lefényképezte ideálját s a fénykép egy példányát a clubnak adta. Gyűléseinket vasárnaponként tartottuk egy elég forgalmas helyen levő cukrászdában, két márványasztalt összehuztunk s „tanácskoztunk.” Legfelül ült az elnök valami Bálint Sándor nevű fiú, most Kotyikleten körorvos s vár a bárói címre. (T. i. mindig azt hangoztatta, hogy ő nem nyugszik addig, míg egyetemi tanár s míg báró nem lesz.) Ő volt a legszerencsésebb a szerelmeben. Fülíg szerelmes volt a cukrász né egyik rokonába, aki állandóan a cukrászdában tartózkodott. Nagyon kedves leány volt, Matildnak hívták. Magas, sugártermetű, babaarcu, kékszemű szépség. Mindannyian rajongtunk érte, de kimondottan a Bálint Sándor ideálja volt.

Sok emlékezetes órát szerzett nekünk

ez a leány, de elnökünknek még többet.

Emlékszem, hogy Sándor egyszer beteg volt. Nagyon beteg. Mi, jó barátai ott álltunk ágya mellett s szórakoztattuk, vigasztaltuk őt. Egyszer csak kopogtatnak, kinyitlik az ajtó s belép rajta az a kékszemű lány: Matild. Egyenesen Sándorhoz tartott, kezét nyújtott neki, mosolygott (Istenem, beh bájosan tudott mosolyogni) s tréfásan mondotta:

— Ugy hallom Sándor, hogy meg akar halni. Csak nem hagy itt engem?!

Sándor nem szólt semmit, nem tudott a boldogságtól. S mi, akik ott álltunk mellette, láttuk, mint gyul ki az arca, mint ragyog szeme az örömtől. Nagyon boldognak hittük őt s úgy gondoltuk, hogy életének ez az egy perce felér a mi egész életünkkel.

Matild pár perc múlva távozott. Sándor pedig nemsokára felgyógyult s mi újra eljártunk együtt sirni, együtt örülni abba a cukrászdába, mindaddig míg fel nem oszlott a club.

Mert feloszlott.

Egyszer csak azon vettem észre, hogy senki sincs a clubban kivülem, aki szerelmes volna; a többiek kiábrándultak: egye-

N a g y v á r a d i

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete

fűszer-, csemege-bor és gyarmatárukban

Telefon 769. sz.

legolcsóbb bevásárlási forrás.

Telefon 769. sz.

Rákóczi-ut. 6 szám alatt az Orsolya-zárda épületében

geket okoztak nekik és minden eleségüket elvették. Ma Miklós király elnöklésével haditanács volt, melyen elhatározták, hogy Szkutari ostromát a legnagyobb energiával folytatják.

Csataldzsa körül.

Szófia, nov. 26.

A fegyverszünetről való tárgyalás tegnap délben kezdődött, Panas görög tárgyaló tegnap érkezett Csataldzsába és ma várják Todorov bolgár pénzügyminisztert.

Konstantinápoly, nov. 26.

A csataldzsa delegátusok tárgyalása kedvezőtlenül folyik. A tárgyalásokat valószínűleg holnap megfogják szakítani. A szövetséges balkáni államok nem csak a csataldzsa vonal átadását követelik, hanem hogy bevonuljanak Konstantinápolyba és azt huszonnégy óráig megszállva tartásák.

Kolerás ujságírók.

Konstantinápoly, nov. 26.

Három külföldi haditudósító, Rhein százas, a Frankfurter Zeitung tudósítója, továbbá Buniker dr és Kitsch ujságírók San Stefanóban kolerában súlyosan megbetegedtek. A keresztes ujság haretéri tudósítója lovon vágatott Konstantinápolyba és a német nagykövetségtől automobilt kért, hogy a beteg ujságírókat azon Konstantinápolyba vihesse. A tudósítókat még éjjel elszállították Konstantinápolyba, ahol a német nagykövet felesége maga járta be a várost, hogy ápolónót kaphasson, de fáradozása sikertelen maradt. Az ujságírók állapota súlyos.

A fegyverszünet akadályai.

Konstantinápoly, nov. 26.

Mint hirlik, a fegyverszüneti tárgyalások elé akadályok gördültek, amennyiben a bolgár megbízottak Drinápoly átadását követelték volna, amit a törökök sohasem fognak feltételként elfogadni. A megbízottak

dül maradtam. Mindenki boszantott, hogy szebb az ő volt ideálja mint az enyém. Eleinte csak szótlan hallgattam, de később elhagyott a türelem, hevesen kikeltem ellenük s odamentem a kasszánál olvasgató cukrásznéhoz.

— Nagyságos asszonyom, szóltam, itt van kilenc leány fényképe, méltóztassék megítélni, melyikük a legszebb.

A cukrászné végtelenül kedves asszony volt. Mindig örömmel beszéltem vele. Nemcsak azért, mert mintaképe volt a háziasszonyoknak, hanem azért is, mert nyugodt arevonásai megboldogult nővéremet juttatták eszembe. Ki akart térni kérésem elől:

— Igazán örülök, hogy engem kér fel, de bármennyire sajnálom is, nem teljesíthetem. Bizonyára csak egy a legszebb, s így nyolcójukat akaratlan ts megsérteném.

Hazugsághoz folyamodtam.

— De hiszen mi már nem vagyunk szerelmesek, mondtam. Régen kiábrándultunk.

— Hihetetlen, kivált magánál.

— Már pedig úgy van s így egyikünk sem sértődhet meg.

Végre is addig kértem, addig könyörgtem, míg nem vállalkozott a zsüri szerepre hosszas fontolgatás után rámutatott egy barna, feketeruhás, gyászfátyolos leányra:

— Ez a legszebb.

Diadalmas örömmel mentem a többiekhez. Végtelenül örültem, hogy így megtromfoltam őket s örömöm annál inkább nagy volt, mert a zsüri elfogulatlansága mindannyiunk előtt kétségtelen volt. (T. i. nem tudta s máig sem tudja, hogy én bomlottam

holnap újból találkozni fognak. A mai tárgyaláson Törökországot Resid basa és Ali Riza őrnagy képviselték.

Az ifju-törökök letartóztatása.

Konstantinápoly, nov. 26.

Az ifju-törökök letartóztatása még egyre tart. A letartóztatottak között van Sami bey, egyetemi rektor is.

Visszavonultak a bolgárok.

Konstantinápoly, nov. 26.

Hademközből jelentik tegnap feladott táviratban a hadügyminiszteriumnak, hogy a bolgárok a csataldzsa vonalról Csorlu irányában visszavonultak. Vasárnap óta hirehamva sincs ellenséges előrsnek. A jelentést a török vezérkar küldte Hademközből.

Tovább folytatják a háborút.

Konstantinápoly, nov. 26.

A szövetséges államok feltételeit a porta elutasította és elhatározta, hogy a háborút folytatni fogja.

Az európai konferencia.

Ferenc Ferdinánd trónörökös legutóbbi berlini utazásáról és a német császárral folytatott tanácskozásának eredményéről a következőket közlik:

— Ausztria-Magyarország álláspontja tudvalevőleg az volt, hogy európai konferencia összehívását nem tartja helyénvalónak és energikusan ragaszkodik Szerbiával szemben eredetileg elfoglalt álláspontjához. Németországgal való teljes egyetértésben azonban megváltoztatta ezt az álláspontot és diplomáciánk lényegesen közeledett egy európai konferencia gondolatához és a hatalmak is tájékoztatva vannak már arról, hogy a monarchia hajlandó a vitás kéré-

szután a leány után, akire ő rámondta, hogy legszebb).

Másnap a klub feloszlott. Az elnök indítványozta a feloszlást; nyílt szavazás volt s csak magam szavaztam ellene, meg még egy másik fiu, valami Vendel nevű, aki arról volt nevezetes, hogy sohasem szokott a többséggel egy véleményen lenni. Ha felállt volna közülünk valaki s azt mondta volna, hogy barátaim, kétszer kettő négy s mi rázúgtuk volna: igaz, úgy van, kétszer kettő négy, rögtön felugrott volna helyéről Vendel (keresztneve volt) s cicerózott volna ilyképen:

— Szerelmes barátaim! (Ez volt a szokásos megszólítás a klubban.) Én nem mondom azt, hogy kétszerkettő nem négy, de van rá eset, mikor három s van rá eset mikor öt.

Lutheránus volt nemcsak a vallása, de a természete is.

Ez a Vendel szavazott még a feloszlás ellen, de hát hiába; a club feloszlott. A vagyon, kilenc fénykép, az enyém lett s így maradt meg nekem a Szerelmesek Clubjából ez az emlék, melyet most a kisfiam átadott.

S én nézem nézem a képet s megelevenedik előttem diákkorom oly sok nevezetes napja. Megfordítom. Ujra elolvasom: Szerelmesek Clubja. Leltári szám 6 s utána gondolatom:

— Hm. Szerelmesek Clubja. Ez is furesa valami volt ám!

Oh, te bájos, te kedves diákesztendő, minek is kellett megválni tőletek!?

dések elintézését európai konferenciára bizni.

— Ez a mai nap kedvező fordulata, a melyet azonban az események mai izgalmas váltakozásában holnap, vagy holnapután ismét háttérbe szoríthat egy kellemetlenebb momentum. Azonban egyelőre haladás a béke felé az is, hogy diplomáciánk elfogadta a konferencia eszméjét és ennek egybehívását többé nem eilenzi.

Tömeges parcellázások.

A szépészeti és közlekedési szakbizottság előtt.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága, tudvalevőleg az összes parcellázás iránti kérelmeket kiadta a szépészeti és közlekedési szakbizottságnak.

Már a közgyűlésen emelkedtek olyan hangok, hogy a hegyen egyáltalán nem engednek építkezni, de ugyanekkor egész szervezett agitáció dolgozott azon, hogy kívül a városon szántóföldeket parcellázzanak a Fácános felé

Tegnap délután tartott ülésében tárgyalta a szakbizottság ezeket a parcellázási kérdéseket.

Komlóssy József gazd. tanácsos elnöke alatt Tabéry Armin, Siket Traján, Hann Lajos, Bordé Ferenc, Schvarcz Izidor, dr Molnár Imre, dr Thury László, Sztarill Ferenc, Kőszeghy József, Ineze Lipót, Moskovits Miksa, Stark Gyula és Bige József jegyző voltak jelen.

Elnök ismertette a közgyűlés határozatát.

A városi mérnöki hivatal előterjesztésében kifejti, hogy a parcellázás úgy engedélyezhető, ha a parcellázók a közművek költségeit viselik. Bemutatja, hogy az egyes parcellázásoknál a közművek címén minő összegek terhelnek a várost; ez pedig a Salamon-féle parcellázásnál 9591 kor., Fodor Izsóéénál 11533 kor., Munk Béla és társainál 17716 kor., Kohn József és Kóta Lajosnál 18258 kor., Pektanovics és társainál 26281 kor., Poynár örökösöknél 4402 kor., összesen tehát 90855 korona terhelné a várost. A többi parcellázási kérvényre nincsen számítás.

Siket Traján a hegyi parcellázás ellen van s ezekkel nem is foglalkozik, csak a többivel.

Kőszeghy József azt javasolja, hogy vegyék sorba a kérvényeket s osszák kategóriákba.

Dr. Molnár Imre soha sem fogadja el, hogy a hegy beépítését eltiltsák, ez ellen tiltakozik. Közegészségi és szociális szempontból ez a kérdés fontos. Addig a lakáskérdés nem lesz megoldva, amíg a hegyet építkezésre meg nem nyitják. A szegény ember miért ne építhessen egészséges otthon magának; ez nem olyan spekuláció, mint a városban szokásos parcellázás. Csak utat adjon a város ott, hogy járható legyen, más közmű nem kell. Esetről-esetre vitassák meg a hegyi építkezés iránti kérvényeket.

Siket Traján városfejlesztési szempontból ellenzi a hegyi parcellázást, mert a természetes fejlődés útján kell menni. Aki szőlőt vesz, építhet magának lakházat, de nem utcatorokat. A hegynek más rendeltetése van. Azokat a helyeket parcellázzák, amelyek a város további fejlődésével összefüggnek.

Kőszeghy József azért nem tartja helyesnek a hegyen való parcellázást, mert közművek, vízvezeték stb. alig készíthető. A kedvezően becsatolható hegyi részeket lehet parcellázni.

Tabéry Armin indítványozza, hogy

mondják ki, miszerint a hegyi és kültekei parcellázásokat addig nem véleményezik, míg a szabályozási terv készen nem lesz. Akkor egyenként elbíráthatók a kérvények.

Komlóssy József ezt azokra elfogadja, amelyekre még nincs meg a számítás, de a fentebb felsoroltakat fogadják el, de szigorúan követelik meg, hogy a közművekre a biztosítékot tegyék le.

Dr. Molnár Imre előbbi beszédében azért tiltakozott, mert a hegyeket teljesen kiakarták az építkezésekből zárni. Esetről-esetre bírálják el a kérelmeket. Azt tagadja, hogy a hegyen nem lehetne építkezni, csak utat adjon a város. Hisz a hegy a város szanatoriuma, igazi egészséges helye. A kizárás ellen tiltakozik.

Siket Traján ilyen alakban teljesen oszítja dr. Molnár Imre felszólalását. A hegyen az a baj, hogy nincsenek jó utak.

Dr. Molnár Imre 30 óv óta hiába kér utat a hegyre; ezt a kincset elhanyagolta a város, pedig azt nem érdemli meg. Utak, iskolák stb. nincsenek a hegyen.

Ezután sorba vették a kérelmeket s a következők kérvényeinek elutasítását véleményezi a szakbizottság: Bakó Bálint (Kutiák-féle szőlő), Rodriguez kapitány (Petőfi-utca végén), Oláh Sándor (Hágói-ut), Nagy Lajos (Nilgész-telep felett), Hajdu István (vasúti állomás mellett), Magyar János (Szentjánosi-ut).

A Kommendáns-réten kért parcellázásokra nézve kimendták, hogy majd a szabályozási térkép elkészülte után bírálják el azokat.

A 3. vashid olasz oldalának környékén levő s a főmérnök számításaiban felsorolt parcellázásokat engedélyezhetőnek véleményezik, azzal, hogy a közművek egész költségét, a partbiztosítás költségeivel együtt a parcellázók előre tegyék le a városnál s a partbiztosítási kérdést azután a vízjogi törvény alapján — bírói utra terelik.

Végül a szakbizottság letárgyalta a város általános szabályozási tervének elkészítésére kiírandó pályázat feltételeit és a miniszteri leírást.

GYILKOS FIU az esküdtszék előtt.

Befejezték a tanukihallgatásokat.

A nagyváradai esküdtszék a közönség élénk érdeklődése mellett folytatta a gyilkos fiu és édes anyja bűnyének tárgyalását. Tegnap a tanuk meghallgatása befejezést nyert, úgy, hogy ma már megkezdődnek a perbeszédék és estére az esküdtek kimondják az ítéletet a mostohaapja meggyilkolásával vádolt fiu és édes anyja felett, aki a vád szerint segített fiának a férje meggyilkolásában.

A tanuk nagyrészt terhelően vallottak a vádlottakra. Elsőnek Kovács Ödönt hallgatta ki az elnök. Előadta, hogy a meggyilkolt Bokor Albert többször panaszkodott neki, hogy rosszul bánnak vele s ezért Bokor Albert fenyegetőzött is, hogy a levegőbe röpíti a malmot. Ugyanezt még több tanu is vallotta, így Kovács László, Takács Rudolf, Kalló Etel, Bokorék volt eselédje, aki elmondta, hogy örökös veszekedések folytak a háznál.

Szabó Veron a vádlottak rokona igyekszik minél inkább a vádlottak javára vallani s eközben ellentmondásokba keveredik. A bíróság nem esketi meg a tanut.

A koronatanu vallomása.

Takács Ferenc 17 éves fiu, molnárinas a következő tanu. Korn Lajos elnök szigorúan figyelmezteti az őszinte vallomástételre.

Köteles Ferenc a rémtett egyetlen szemtanuja, ő volt az, aki a kerítésen keresztül valami keveset látott a dulakodásból. Nyugodtan felel az elnök kérdéseire és nem jön zavarba a keresztkérdésekre sem.

— Kint állottam, amikor valami dulakodás hangja ütötte meg a fülemet. A kerítésen keresztül benéztem, de csak Bokornét láttam a földre hajolva, mintha gyömszölt volna valakit. Bokorné háttal állt nekem, többet nem is láttam.

Elnök: Tarnóczy Sándort nem látta?

Tanu: Nem, a magas kerítésen a földre nem tudtam látni, csak valami libegő haját láttam szemben Bokornéval. Lehet, hogy az Tarnóczy Sándor volt, de az alakját, az arcát nem láttam.

— Azután mi történt?

— Nehéz szuszogást hallottam, mintha küzködnének odabent, majd hatalmas revolverlövés hallatszott, de hogy ki lőtt, azt nem láttam, mert éppen abban a pillanatban véletlenül másfelé fordult a tekintetem.

— Kinn maradt azután?

— Nem, jöttem befelé, de amikor özv. Bokorné meglátott, azt mondta a fiának: lökd ki innen ezt a gyereket, mire én kimentem.

— Vannak tanuk, akik azt állítják, hogy kívülről nem is lehetett látni mi történt.

— Igazán mondom, hogy így volt, amint mondtam. Annyit láttam az egészről, amennyit most elbeszéltem.

— Azután mindenkinek így mondta el a dolgot?

— Igen.

Köteles Ferencet szembesítették a vádlottakkal, majd pedig letette vallomására az esküt.

A többi tanuk

magára a bűntényre vonatkozólag semmi pozitív adatot nem tudnak felmutatni. A körülményekre, a házastársak egymáshoz való viszonyára, hallgatják ki őket. Tarnóczy Sándor egy volt tanárát arra nézve hallgatta ki az elnök, hogy milyen volt a fiu gimnázista korában. Ertelmileg és erkölcsileg fejlett volt, akire jószóval lehetett hatni, különben konok természetű volt. Édesanyja nagyon szerette, s el is volt kényeztetve. Az 1910—11. tanév első felében kevésbé szabályszerűen kapott a magaviseletből, mert tudomására jutott a tanári karnak, hogy a fiu éjszakánként kimaradt, mulatóhelyekre járt.

— Igaz, hogy a mostohaapja árulta be?

— Nem lehet igaz. Komolyan érdeklődött a fiu sorsa iránt, s ő maga kérte, ne csapják ki az iskolából.

Este 6 óráig kihallgatták az összes tanukat, a fegyver és orvosszakértőket. Ma reggel az ügyre vonatkozó iratokat fogják még felolvasni, s azzal a bizonyítási eljárás be is lesz fejezve. Még a délelőtt folyamán rákerül a sor a perbeszédre.

Akar ön mellékfoglalkozást üzni?

Fizessen előbb 1 kor. 60 fillért.

A rendőrség figyelmébe.

Ki ne akarna ma a rendes keresetén kívül még mellékfoglalkozást üzni? Minden tisztviselő, kinek szabad délutánja van, igyekszik gyenge jövedelmi forrását megjavítani és szívesen kap minden megengedhető mellékfoglalkozáson.

A tisztviselőknak ezt a helyzetét egyes élelmes emberek kihasználják és tőkét kovácsolnak belőle. Egy ilyen kihasználásról kaptunk ma értesítést egyik olvasónktól.

Egyik nagyváradai lapban apróhirdetés jelent meg a következő szöveggel:

„Írásbeli mellékfoglalkozás és képviselet továbbítandó. Címek küldendők Egger címkiadó irodája Wein. III. Oberzeller-gasse. N. 18.“

A hirdetésre természetesen buktak a szabad délutánnal rendelkezők. A hirdetés elolvasása után gyorsan beküldték címüket az irodának, a honnan csakhamar megérkezett a válasz.

Ebben a válaszban az iroda elsősorban a további teendőket megelőzőleg kezelési költségek eimén 1 korona 60 fillért kér. A boldog emberek abban a tudatban, hogy a kezelési költség valami súlyos írásbeli munka portóköltségére szükséges, felküldték a kívánt pénzt.

Harmadnapra már megjött a finom kereseti mód leírása. Első sorban a vállalkozó főfeladata a címiroda által kiválasztandó lapban egy apró hirdetést leadni a következő szöveggel: „Írásbeli mellékfoglalkozás és képviselet továbbítandó címek küldendők (az óncime). A jelentkezők neveit föl kell írni egy-egy borítékra és felküldeni. Minden jelentkezőért — akiket tudniillik a címiroda jónak (?) talál — 6 fillért küld az iroda.

A vállalkozó minden hónapban köteles egy-egy hirdetést leadni, de nehogy esetleg rájöjjenek, a hirdetés szövegét mindig az Egger iroda állapítja meg. Ugyiszintén azt is, hogy melyik lapban jelenjék az meg.

A vállalatnak erre az értesítésére aztán vagy megunják a kínálózó furcsa keresetét, vagy beugranak és hirdetnek. Ez esetben mindannyiszor megismétlődik a fenti eljárás. Itt az Egger cég minden vállalkozótól beszedi, ha tudja, a maga 1 kor. 60 fillérjét és állandóan újabb áldozatokat keres. Az áldozatnak nem tűnik fel a dolog, mert a legtöbb esetben egy-két percig bosszankodik az elveszített 1 kor. 60 fillér miatt, és azután elfelejti az egész dolgot. A cég pedig örül, mert a sok 1 kor. 60 fillérből ezrek lesznek.

A legesodálhatosabb az, hogy a homályos hirdetés dacára is akadnak emberek, akik beugranak. Mert tulajdonképpen a hirdetés nem mond semmit, amit foglalkozásnak lehet nevezni. A cég ha megszorítja, azt hangoztatja, hogy olyan egyéneket keres, akik valamilyen képviseletet hajlandók elvállalni. Hogy mit kell képviselni, arról nincs szó. Ő állandóan csak képviselőket keres. És ez a folytonos keresés az, ami a cégnek jó pénzkereseti forrás, ami sajnos éppen azoknak az embereknek a bőrére megy, akiknek az az 1 korona 60 fillér is pénz.

Ez amolyan hólapda rendszerű dolog, amit a miniszter szigorúan tiltott. Nehogy Nagy-Váradon még többen is lépre menjenek, ajánljuk az esetet a rendőrség figyelmébe.

Revolveres tolvaj, aki rendőrt hiv.

Hét vármegyében ismerik azt a jómadarat, akit tegnap fülön csipett a rendőrség. Szabó Lajos került le a hús szuterénbe, az a Szabó Lajos, aki a múlt héten Szegeden támadott meg egy uri asszonyt, azelőtt meg Debrecenben tört be egy századoshoz és főleg itt Nagy-Váradon aratta babérjait a lopások, betörések terén.

Ez a többszörösen büntetett, állandóan körözött egyén folytonos zaklatója a rendőrségnek. Mert ha ma elfogják, akkor holnap már olyan megvesztegetően játsza a beteget, hogy hóházba kell szállítani.

Rendesen így szokott kimenekülni a rendőrség kezei közül. Legutóbb is beteget szimulált a fogdában. Tényleg, ennek a veszedelmes betörőnek idült baja van s oly ravaszul tudja intézni a dolgát, hogy betegsége mindég éppen akkor jön reá, mikor bezárják. Máskor makkegészséges. Beviszik a kórházba, itt jól eszik-iszik két napig, aztán átöltözik és szépen kísétál a kórházból. Két nap múlva már valahonnan Kassáról ad magáról hirt.

Ez az ember tegnap bement az Andrányi-féle vaskereskedésbe és a fegyverosztálynál nagyban válogatott a legfinomabb revolverek között. Egy őrizetlen pillanatban aztán szépen zsebre csusztatott kettőt.

Az egyik segéd meglátta ezt és rátámadt:

— Hogy meri az ur fizetés nélkül elvinni ezeket a revolvereket?

Szabó Lajos nem jött zavarba. Hamar feltalálta magát:

— Szemtelenség! Mit gondol maga, hogy ki vagyok én, mi vagyok én? ... Hát tolvaj vagyok én? Itt a pénz a zsemben, most akarok fizetni és meggyanusít azzal, hogy el akarom lopni ezeket a rongyos pisztolyokat.

És elővett egy csomó pénzt, hogy fizet. Közben meggondolta a dolgot és még sem fizetett. Kiment az utcára és botrányt csinált.

— Engem meggyanusítani! ... Megmutatom én, hogy ki vagyok. Adófizető polgár vagyok, akivel nem lehet csak úgy kukoricázni.

Kijutottak a Nagypiac-térre s a nagy lármára figyelmes lett a rendőr is.

— Hé, rendőr! ... Jöjjen csak ide! ... Vegye fel a panaszomat ezek ellen.

Körben állottak a segédek s már-már bocsánatot akartak kérni, mikor látták, hogy Szabó elsápadt.

— Na mi az Lajos, te vagy az, szól a rendőr. Gyere csak befelé.

A rendőr ráismert a notórius betörőre s bevitte. A segédek pedig egyik meglepetésből a másikba estek s majd meglíncselték Szabó Lajos urat, amikor a rendőr leleplezte.

Egyelőre — lezárták, de bizonyos, hogy holnap már a közkórházba kell bevinni.

HIREK

* Alaptalan hírek a királyról.

Tegnap este az osztrák császárvárosban, tegnap délelőtt pedig Budapesten mindenféle ellenőrizhetetlen hírek keringtek királyunkról. Bécsben szájról-szájra adták tovább, hogy Ő felségének ájulási rohamai voltak és a mint az rendesen történni szokott, Budapesten még komolyabb formában léptek föl a rémhírek. Ezzel szemben tény, hogy agg királyunk jól érzi magát, csak fáradt, kimerült az utolsó napok izgalmaival és túlfeszített munkájával. Tegnap délelőtt is a közmondásos pontossággal elvégezte a napi programot, meghallgatta a kabinetiroda főnökének előterjesztéseit és állami teendőket intézett el.

* A Katholikus Kör vetítő estélye.

Tegnap este ismét zsufolt teremben folytatta a Katholikus Kör vetítő estélyeinek a sorozatát. Ezuttal tudományos tárgyú előadást rendezett a Kör. Kovács Kándi premontrai tanár az örökké aktuális és a közönséget különösen érdeklő témáról, az időjárásról, illetve a meteorológiáról tartott komoly, tudományos s amellet népszerű, élvezetes előadást. A szép előadás előtt, melyet a közönség zajos tapsokkal honorált, Bretagne gyönyörű vidékét mozgóképekben vetítették a fehér vászonra.

* Rendkívüli városi közgyűlés.

Nagy-Várad város múlt évi zárszámadását a novemberi közgyűlés levette a napirendről, azzal, hogy rendkívüli közgyűlésben tárgyalja azt. A rendkívüli közgyűlés csütörtökön, november 28-án délután lesz. A hivatalos értesítés a következő: Nagy-Várad város törvényhatósági bizottságának 1912. évi november hó 28-án délután 3 órakor a városház bizottsági termében tartandó rendkívüli közgyűlésen a következő ügyek fognak tárgyalatni: 1. Városi tanács a házipénztár és alapok és alapítványok 1911. évi zárszámadását javaslata kapcsán betérjeszti. 2. Városi tanács előterjesztése a vilamos telepen kőszénraktár berendezésének és a kőszén önköltségen leendő elárusításának engedélyezése tárgyában. Nagy-Várad, 1912. november 26. Bordé Ferenc főjegyző.

* **Az iparosok helypénze.** A város törvényhatósága legutóbbi közgyűlésén kimondta, hogy jövőben a helybeli iparosoknak a piacokon úgy országos, mint heti vásárok alkalmával, mint általában mindég helypénzt kell fizetni és pedig a szabályzatban megállapított összeg felét. A közgyűlés határozatát Cser János törvényhatósági tag meglebbezte a miniszterhez s kéri a közgyűlési határozat megváltoztatását.

* A honvédtüzérlaktanya aktái.

Említettük, hogy a Nagy-Váradon felépítendő honvédtüzérlaktanya iratáit a honvédelmi miniszter leküldte Nagy-Várad városához, még október hó 8-án, de az iratok nem érkeztek meg a városhoz. Keresték Biharvármegyénél is, hátha tévedésből oda küldték a sürgős iratokat, de teljesen nyoma vesztet a csomagnak. Közben a katonai kiküldöttek is lejöttek Nagy-Váradra tárgyalás végett, de akták nélkül nem tárgyalhattak. Tegnap végre megkerültek az akták. Tévedésből október 9. óta a nagyvárad postahivatalnál

hevert a csomag. Rimler Károly polgármestert, aki éppen ebben az ügyben utazott fel Budapestre, távirattal értesítették, hogy megvannak az eltévedt akták. Ilyen dolog sem igen történt meg a nagyvárad postán.

* **Csendélet egy vidéki pénztárnél.** A pénzvizonyok és ennek következtében egyes vidéki pénztárak magatartásának jellemzésére minden kommentár nélkül emelünk ki egy nyilatkozatot, amelyet neve teljes aláírásával tett közzé a helyi lapban dr Veress József, Szolnok-Doboka vármegye jegyzője a Dési leszámítoló Bank ellen. A nyilatkozat szerint a jegyző megjelent a bank igazgatójánál lejárt váltója prolongálása érdekében, mire — Weress nyilatkozata szerint — az igazgató azt az ajánlatot tette, hogy az adós fizessen 12 százalékos kamatot és törlesztészen 133 koronát és akkor a bank megújítja a váltót. A jegyző nem fogadta el az ajánlatot, szóvita, majd tettelegesség támadt, az adós revolvert rántott, ráfogta az igazgató szolgáira, nagy láрма, felfordulás, újságciikk a helyi lapban, nyilatkozat az adós és a hitellező részéről, végezetül megtagadott prolongálás, óvás, perlés, egy szóval gyönyörű csendélet, a milyen most százával terem minden városban és minden intézetnél egyaránt.

* **A nyilvános könyvtár helyiségeit kibővítették két szobával.** Most már külön van olvasótermük a felnőtteknek és külön az ifjuságnak. Itt jegyezzük meg, hogy Bodnár Jánosnak, a könyvtárőrnek a Muzeumok és Könyvtárak Országos tanácsa 150 korona jutalmat adott.

* **Hány zsidó van a világon?** Ezt a kérdést veti fel az Univers Israelite legutóbb megjelent száma és megbízható statisztikai adatok alapján kimutatja, hogy a világ zsidóságának lélekszáma 11,871,783-ra tehető, a miből 8,942,266 lélek Európára, 1,894,409 Amerikára, 522,633 Azsiára, 341,867 Afrikára és 17,106 Ausztráliára esik. Európa zsidó lakossága az egyes államok között így oszlik meg: Oroszországban 5,110,548 zsidó lakik, Ausztriában 1,224,899, Magyarországon 851,378. Németországban 607,862, európai Törökországban 281,177, Romániában 266,652, Angliában 238,175, Hollandiában 105,988, Franciaországban 100,000, Olaszországban 52,115 és Bulgáriában 33,663. A városok közül Newyork áll az első helyen 1,062,000 zsidó lakossal. Ezután Varsó következik 254,712 zsidó vallású lakossal (35.8%), Budapest 186,047 (23.5%), Bécs 146,926 (8.8), London 144,330 (12.1%), Odessza 138,926 (31.4%), Berlin 98,893 (4.8%), Lodz 98,671 (31.4%), Chicago 80,000, Szaloniki és Filadelfia 75,000, Páris 70,000, Konstantinápoly 65,000, Vilna 63,841 (41.3%) és Amsterdam 59,065 (11.5%) zsidó lakóval.

Mint látható, Magyarország sok minden tekintetben behozatalra szorul, de zsidó lakosa van már annyi, hogy ezen a téren sürgősen áttérhetne a kivitelre. Pedig némelyek szerint ez a statisztika nem is hiteles; lehetlenség, hogy Budapesten csak 186,000, egész Magyarországon csak 851,000 zsidó legyen. Még e szerint a statisztika szerint is Magyarország sorrendben a harmadik zsidó ország, Budapest pedig a világ harmadik zsidó városa. Ez sok mindent megmagyaráz, hát még ha őszintén közölnék az igazi számokat! Budapestnek egymagának annyi a zsidó lakosa, mint egész Franciaországnak, Olaszországnak és Bulgáriának együttvéve! Árpád apánk, ne féltsd ősi nemzeted...

* **Megszűnt az eljárás Ertsey ellen.** Csaknem ugyanazon a napon, amelyen az ügyészség vádiratát kézhez kapta Kovács Gyula, döntés történt Ertsey Péter országgyűlési képviselő ügyében is. Ertsey tudvalevőleg a június 7-iki ülésen, a mikor

Kovács Gyula rálött Tiszára, majd öngyilkossági kísérletet követett el, a munkapárt padsoraiból browningjából Kovács Gyulára lőtt. A golyó célt tévesztett és Kovács mellett a padba furódott. Ez a revolverlövés egy ideig foglalkoztatta a közvéleményt, azután megfeledeztek róla, most pedig egy hivatalos aktában végleg lezárult az ügy. A királyi ügyészség Ertsey Péter ellen az eljárást megszüntette.

Vadász urak figyelmébe. A közelgő vadászati évadra való tekintettel felhívom a nagyérdemű vadászközönséget, hogy fegyver és vadászati cikkek beszerzését nálam eszközölje Oriási választékot talál itt a legelőkelőbb gyártmányú fegyverekből, a legjobb töltények egy külföldi mint belföldi lőporral készültek a legpontosabban készítve s ajánlom fegyverjavító műhelyemet, hol szakemberen, gyorsan és pontosan eszközök minden nemű fegyverjavítást. Ne adják fegyvereiket kontárok kezébe mert azok tönkreteszik és később többbe fog kerülni annak hejreállítása. M. kir. lőporáruda Telefon 269. Tanoncok felvételnek. **Ladányi József** puska- és fegyverkereskedő, Nagyvárad, Pécs.

x **Kossuth-utca 6. sz. ház** emeletén a Körözs felőli oldalon modern **három szobás lakás** mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Női chevreaux** v. box cipő 7 kor., férfi box cipő 8 kor., chevreaux 9 kor., fiú box cipő 7 kor. 35-39 számig finom női fél cipő 5 kor., nyú szőr kalap 5 kor. állandó parti vételek Feketénél Elite-kávéház mellett. Calosnik nagyon olcsó árban.

x **EGY HÁZ Szaniszló-utcán** pénz nélkül megvehető. Cím megtudható a kiadóhivatalban.

A „**Biharmegyei Gazdák Aru- és Hitelintézete Rt.**“ sertéshizlaldájában (Össi-tér) hizott sertések a napi áron egyenként is kaphatók.

x **Ungváry Gergely** könyv- és papirkereskedése Nagyvárad, **Rákóczi-ut** (Orsolyazárda). Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, **szépirodalmi és ifjúsági** könyvekben, valamint **legújabb művészeti lapokban.**

x **Szent László nyomdában** 14-15 éves írni-olvasni tudó leány kijárónak felvétetik.

x **A Rose-nyelviskola felvételi irodája.** A Rose-nyelviskola folyó évi november hó elseje óta felvételi irodát tart fenn Rákóczi-út 3. sz. alatt, a hol az érdeklődő közönségnek az iskolára vonatkozó mindennemű felvilágosítással készséggel szolgálnak. A nyelvviskola tanfolyamára bármely órán be lehet iratkozni.

x **Egy 5 szobás lakás Rákóczi-út 32., Gerő-házban, 1913. május 1-re kiadó.**

KOSSUTH-U. 2. sz. ház emeletén két szoba s mellékhelyiségekből álló lakás nov. 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

Uri fehérenemű, „Fownes“ keztyű, „Habig“ kalap, eredeti angol cipő, egyedüli raktár

Róth M. utódánál.

Középiskolai

magánvizsgára-, érettségire-, javító vizsgákra **egész nyáron** át készülhet a **dr. Kallay-fele szemináriumban** (Budapest, IX. Lónyay-utca 18 b. Telefon 125-38.) Eredményei köztudomásulag kiválóak.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szerda: Tengerész Kató.
Csütörtök: Limonádé ezredes.
Péntek: Rablólovag.
Szombat: Kis gróf.

Limonádé ezredes. Nagyváradon szokatlan dolog, hogy egy operett oly szép sikert érjen el, mint a Harsányi-Vince nagyszerű énekes bohózata, a „Limonádé ezredes“. A kitűnő darab csütörtökön újra színre fog kerülni. A főszerepeket ezúttal is Leővei, Horyáth Mici, Görög Olga, Medgyaszai Jenő, Tompa és Kabos Gyula játsszák.

Vasárnap délután Boszorkányvár. Milöcher csodás szépségű operettje most már vasárnap délután is színre fog kerülni és így alkalmat nyújt a direktor, hogy a kitűnő előadásu operettet olcsóbb helyárak mellett is megnézhesse a publikum.

Ostrom. A Bernstein névnek határozott varázsa van. Bármerre megyünk, a kontinens minden városában óriási sikert érnek el a Bernstein darabok. Rövid idővel ezelőtt mutatták be Budapesten az Ostromot és az egész főváros lázban volt a memutató első napjaiban. Természetesen: és első két hétre az összes jegyeket elővételben adta el a Vigszínház. Megállapítható, hogy Nagyváradon is széleskörű lelkesedés butatkozik a darab iránt, melynek bemutatása egyébként vasárnap este lesz.

IRODALOM

A Négergyermek, katolikus képes havi folyóirat legszegényebb fekete testvéreink iránt való szeretet ápolására. Kiadja Kláver Szt. Péter Társulata. (Megjelenik magyar, német és olasz nyelven.) Ara évenként postával együtt 1 korona. Megrendelhető a: „Visszhang Afrikából“ irodájában. Budapest, IV., Ferenciek-tere 7. III. lépcső, I. em. (és Kláver Szt. Péter Társulata leadóállomásán, Temesvár-Gyárvaros, Páva-utca 15. II. em. — Levelek és pénzküldemények egyenesen Kláver Szt. Péter Társulata általános igazgatójára címére is intézhetők: Ledóchowska M. T. grófnő, Róma, via dell'Olmata 16). A tizenegyedik (novemberi) füzet tartalomjegyzéke: A magányos sir. — Megdicsőülés a halálban. (K. J. E.) — Trará! Trará! — Nagy vadászat. (Engelberta nővér.) — Egy láda Európából. — Szójáték-kérdés. (K. J. E.) — A kis Ma-

riska története. [Folyt.] (Ledóchowska grófnő.) — Tatáld ki! — Képek: Baganda-gyermekek Ugandából. — Egy láda Európából. — A kis Mariska történetéhez: „Az önmegtagadó“.

EGYESÜLETEK

A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjegyletének központi választmánya tegnap tartotta rendes havi ülését. A betérjesztett jelentésekből kiemeljük a következő adatokat: a folyó évben belépett 27384 új taggal a rendes fizető tagok száma százhatvanhétezerre emelkedett. A vagyon ez évben 1.550.000 koronával növekedett s jelenleg kilenemmillióhétszázötven ezer korona az egylet vagyona, melyből 8 millió korona értékpapirokban van elhelyezve. Az idén 43 új fiókpénztár alakult, ezek száma 468-ra emelkedett. Különösen kiemelendő, hogy az egylet 1903-ban kezdte el a segélyezést s ez idő óta mostanáig 1750 rokkant és elaggott tagjának nyújt heti 8:40-13:43 korona között váltakozó állandó rokkantsegélyt, ezenkívül 470 árvának ad heti 1:44-2:21 korona neveltetési járulékot 15 éves korukig, továbbá számos özvegyet részesített végkielégítésben, úgy hogy segélyezésre eddig 2.280.000 koronát meghaladó összeget fizetett ki. Az egylet 1907-től 1911-ig évi 5000, 1912-ben pedig 7000 korona állami támogatásban részesült. Az érdeklődők az egylet központi irodájától (Budapest, VIII., József-utca 23. szám) kaphatnak bővebb felvilágosításokat és magyar, német, tót, román, horvát és olasz nyelvű alapszabályokat.

TÁNYÜGY

A községi iskolák költségvetése.

Nagyvárad város községi iskolaszéke tegnap délután tartott ülésén tárgyalta a községi iskolák jövő évi költségvetését, amelynek tárgyalása a múlt heti ülésről lemaradt, mert akkor a tagok nem voltak jelen az Utasításban előirt számmal.

Dr. Thury László elnökelt, aki az ülés elején kegyeletes szavakban emlékezett meg a tantestület egy régi, érdemes tagjának: dr. Tóth Mihályné sz. Pinterics Etelka polg. leányiskolai tanítónőnek elhunytáról.

Ezután elfogadták az iskolaszék költségvetését, amely élénken igazolja a községi iskolák fejlődését s hogy a város mily óriási áldozatot ad ki évenként a községi iskolák fenntartására.

A költségvetés szerint:

a községi polgári fiúiskola jövő évi szükséglete 46263 K, bevétele 13889 K, fedezetlen összeg a város terhére 32374 K, a szükséglet emelkedése a jelen évhez képest 5507 K;

a közs. polgári leányiskola szükséglete 41496 K, bevétele 15489 K, fedezetlen 26007 K, az évi emelkedés a kiadásoknál 14156 K; az elemi iskoláknál az évi szükséglet 185,165 K, a bevétel 81121 K, a város terhére fedezetlen összeg 104,044 K;

az összes községi iskolák évi kiadása 272,924 K, az évi bevétel 110,499 K, a városi pénztárból fedezendő 162,425 korona. A kiadások évi emelkedése 24301.

Valódi **Amerikai** és **Chas-sala** cipők, legjobb **Bor. a-lino** és **Pichler** kalapok

REICHARD áruháza

cégnél szerezhetők be.

NYILTÉR

Köszönetnyilvánítás.

Drága halottunk végtisztességételenél megnyilvánult részvétért, meghatottan mond hálás köszönetet a maga és gyermekei nevében.

Nagyvárad, 1912. nov. 25.

Dr. Tóth Mihály
áll. főreálisk. tanár.

TÁVIRATOK

A hatalmak konferenciájáról.

Bécs, november 26.

(Saját tud.) A hatalmak konferenciáján Ausztria-Magyarország egyelőre nem tett javaslatot követeléseit illetőleg. Monarchiánk azt az álláspontot foglalta el, hogy beéri azzal, hogy követeléseit az illetékes körök tudomására hozza. Kijelentették továbbá a konferencián, hogy a monarchia ezekre sem fogja sürgetni a választ.

Nincs casus belli!

Bécs, nov. 26.

Bécsből jelentik: A külügyminisztérium nem fog ultimátumot küldeni Szerbiának. A monarchia nem tekinti casus bellinek Durazzo elfoglalását. Küiönben is nem biztos — mondja a jegyzék, hogy a szerbek megmaradnak Durazzóban (!!!)

Mit követel a monarchia.

Bécs, nov. 26.

(Saját tud.) Diplomáciai körökben egyelőre erősen titkolják azokat a pontokat, amelyekkel a hatalmak követeléseit foglalták. A monarchia és Olaszország két legfőbb követelése (1) úgy szól, hogy Albánia függetlenségét ismerje el Szerbia és másodsor, hogy a szerbek semmi esetre se kapjanak adriai kikötőt.

Mehalt hadi tudósító.

Frankfurt, nov. 26.

A Frankfurter Zeitung hadi tudósítója dr. Burgmecker ma San Stefanóban kolerában meghalt.

SZERKESZTŐI
PÓSTÁJÁK

T. munkatársainkat kérjük, sziveskedjenek úgy a naptár, mint a karácsonyi melléklet részére szánt dolgozataikat minél előbb hozzánk juttatni.

Regénycsarnok.

GYÖNGYVIRÁG.

Írta Cseres Andor.

— Vedd el!
— Soha!
— Akkor meghalsz.
— Ah, de százbajt akarsz? — kiáltott fel Miksa, — majd hozzá tette:
— Én nem párbajozom.
— Nohát kényszerítelek reá! — dörgött Ákos hangja.

E szót hatalmas csattanás követte, utána nem jellemezhető ordítás, melyből Malvin csak azt értette:

— Megöllek kutya!

A szomszéd szobában iszonyu dulakodás zaja kezdődött, mint mikor két neki bősziült fenevad rohan egymásnak és irgalmat nem ismerő boszuval marcangolja egymást.

Malvin az ijedtségtől magánkívül rázta, majd öklével verte a bezárt ajtót, rémülten kiáltozta:

— Miksa! Miksa! — ereszettek be. Jaj Istenem! mi történik ott bent.

Majd a zaj elesillapodott, csak az ajtó becsapódása, az idegen távozása és hörgés hallatszott át.

Malvin átfutott a másik szobába.

Ott találta Miksát egy bőrrel bevont diványon, hörgöve, őrgöngve, öklével a falat verte, oda rohant hozzá, karjaiba vette a fejét.

— Bocsáss el! — ordította Miksa tehetetlen dühhel, — megölöm a kutyát. Most ő volt az erősebb, de ott én leszek, megölöm, megölöm!

Malvin esítitgatni kezdte, simogatta arcát, amely lángolt a tüztől és piros volt az ütésektől, amelyek nyomán arca és orra feldagadt.

— De Miksa, édes Miksám, térj magadhoz! esengett a leány, mi alatt meg nem szűnt simogatni.

A férfi lassan elesenededett.

— Malvin! — szólt a leányhoz nyersen — amit hallottál és amit most látsz, arról soha senkinek sem szabad tudni semmit sem. Igérd meg ezt nekem.

Malvin arcára az öröm derüje szállt. Ugy tudott örvideni annak, hogy Miksa őt valamire kérte.

— Légy nyugodt, bátyám! — Nem hallottam semmit, nem láttam semmit, de csak azért, mert így követeled. Oh hogy gyűlölöm azt a Hellebrantot! — téged megbántani mert!

— Meg fogom boszulni magamat.

— Ez a férfias nyilatkozat örömmel tölt el engem. Oh a bosszú! az egy serleg, melyből az istenek egykor kéjelegve szitták a gyönyör italát. Oh Adonai neve is csak azért szent előttem, mert a bosszút ápolja lelkünkben. Megbüntetem az apák bűnét a gyermekekben hetediziglen! — Ez az ő szava, Miksa! így érzik ki belőle a gyönyör italának illata.

— Igazad van. Ez az ember befurakodott családukbá pénzünkért, vagyonunkért és szüleivel együtt kéjeleg a mi véres verejtékünk sikerében.

Felemelte öklét és az ég felé fenyegetőzött.

Malvin oda ment hozzá, megragadta a kezét, megcsókolta azt:

— Oh felséges kéz, oh diadalmas ökl, szakadjon belőled halál és pusztulás azokra, akik nemes érzelmeidet arcodon át megsértették.

Azután bátyja keblére borult a leány, ajkaiból lihegés tört ki, szemei ragyogva néztek bátyja szemei közzé, arca égett, ajkai pirosak voltak a vágytól.

Miksa komor volt.

— Sietnem kell! — bocsáss Malvin.

A leány ijedten nézett reá.

— Hova akarsz menni, bátyám?
— Megyek segédek után nézek, hogy megverekedjem ezzel a bestiával!
— Bátyám, mit akarsz, hiszen ő katoná!

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Irányszat a balkáni helyzet nyugodtabb felfogására lanyha.

Mai árfolyamok.

Októberi buza	— — —	11.—
Áprilisi buza (1913.)	— — —	11.80
Októberi rozs	— — —	10.40
Áprilisi rozs (1913)	— — —	10.52
Októberi zab	— — —	11.82
Áprilisi zab (1913)	— — —	11.24
Szept. tengeri	— — —	7.74
Májusi tengeri (1913)	— — —	8.03

Budapesti értéktözsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	—	736.—
Osztrák hitelrészvény	—	603.—
Jelzálogbank	— — —	418.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	506.—
Magyar bank	— — —	531.—
Közuti vasut	— — —	651.—
Városi villamos	— — —	373.—
Salgótarjáni kőszén	— — —	713.—
Rimamurányi	— — —	689.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Hanincs meglegedve

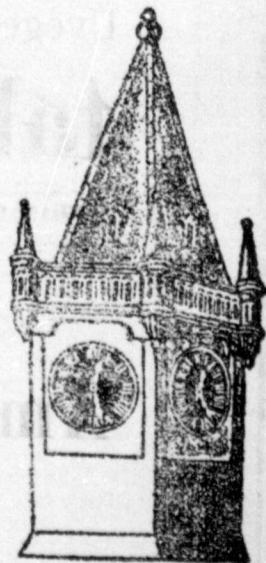
szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármilyen okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TARSÁ** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujjat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Mezey Dezső

toronyóra készítő
Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik legrégebb és legmegbízhatóbb toronyóra készítő telepe. Olcsó árak, több évi jótállás. Villanyerő berendezés.

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küld.

Uj! **Uj!**

Házi szemét fuvarozási vállalat.

1912. november hó 1-én megindítottam új vállalatomat. Naponként, hetenkénti kiszállítást fővállalok; b. megrendelésekre személyesen megjelenek és pontosan szállítom. Tisztelettel

S. Czeglédy János

SZENT ANNA-UTCZA 28.

Telephon 10-83. szám.

Szalonna, prima, pörkölt, nehéz áru legjutányosabban kapható. Mindennemű termények vétele és eladása.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár Részv.-társ. áruosztály.

Teleky-utcza 3-ik szám, Telefon 172.

Kajári Dezső

villamosvilágítási vállalata

Nagyvárad, Beöthy Ödön-u. 46. sz.

Készíti a legmodernebb villamos világítási és erőátviteli háziteles **csengő berendezéseket**. Motor és dinamó tekercselések és szakszerű javítások. **Izléses kivitelű csillárokat** rajzszerűen készít és átalakít. **Ejjeli ügyeletes szolgálat.**

Telefonszám 1192.

A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete Rt.
Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.
Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona

Elfogad lakarekbitételeket, ha azok állandók 5%-os kamatoztatásra, továbbá folyószámtai betételeket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodik, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindennemű bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Telefon 10-87. Telefon 10-87.

A legmodernebb bútorokat

készíti

Kovács Zsigmond

m ű a s z t a l o s

Szacsavay-u. 70. sz.

Géperőre berendezve.

Telefon vagy levelezőlap nivasra azonnal megjelenek.

Terv és költségvetés díjtalan.

DEUTSCH SIMON

MŰBÚTOR-ASZTALOS

NAGYVÁRAD, ŐR-UTCA 6.

Ajánlja saját készítményű hálószoba-, ebédlő-, előszoba- és konyha modern kivitelű berendezéseit, melyekből háló- és ebédlő-szoba állandóan nagy raktár. Javítások jutányos árban. Költségvetés díjtalan. Levelekre válasz. Meghívásra azonnal jövök.

Nagyváradai Templomüvegfestészet Üvegcsiszoló és Tükörárúgyár R.-T.

TELEFON
11-64.

Nagyváradon, Gerliczi-utcza.

TELEFON
11-64.

Üvegcsiszolás
Üvegvésés
Üvegbetétek
Kirakatbetétek
Üvegdzés

Öntött tükrök
Coll-tükrök 2. mm. vastag
Polirt és finn tükrök
Faönttükrök

Fémkeretezés
Réz, nickel foglalatok
Diszüvegezés
Üvegfestészet
Homályosítás

tábla és tükörüveg nagyraktár

Opaleszens és színes üvegek.

Kirakatüvegek

Épületüvegezés

Rajzokat és terv ezéseket díjtalanul végezzük
Arjegyzekeket és árajánlatot bérmentve
Szállítunk az ország bármely részébe

Amerikai üvegmozaik épülethomlokzatok kiképzésére. Hajlitott tükörüvegek.

VASUTI MENETREND.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.

V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	ODA. — VISSZA.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
		8 20			6 15		Ind. Budapest k. p. u.	Erk.	5 20	7 20			6 15	
	7 00		2 05		9 35		> Bpest ny. p. u.				7 30		1 50	9 55
	9 05	11 31	4 17		9 47	11 41	> Szolnok		10 17	3 34	5 26		11 37	3 27
5 18	10 47	2 05	5 53		12 25	12 16	> Püspökladány		5 06	12 54	3 37	9 40	9 54	12 54
5 27		2 19			12 41		> Báránd		4 50	12 42		9 21		12 42
5 44	11 08	2 35	6 13		12 56		> Sáp		4 28	12 25		8 59	9 35	12 28
6 09	11 23	2 54	6 28		1 16	1 53	> Berettyóujfalu		3 58	12 05	3 00	8 27	9 21	12 09
6 23		3 07			1 29		> Mezőpeterd		3 20	11 59		8 08		11 55
6 37	11 43	3 21			1 42		> Biharkeresztes		2 47			7 50		11 44
6 44							> Artánd		2 37	11 26		7 26		11 31
6 55		3 34			1 55		> Bors		2 27	11 18	2 27	6 55	8 48	11 23
7 04	11 57	3 42	7 00		2 04	2 26	> Biharpuspöki		2 15	11 09	2 16	6 42	8 41	11 15
7 17	12 06	3 54	7 09		2 15	2 35	Erk. Nagyvárad	Ind.	6 30	10 54	1 52	7 10	8 34	10 58
7 24	12 26	4 18	7 14	10 55	2 52	2 42	Ind. Nagyvárad	Erk.	6 22	10 27	1 36	7 03		10 52
7 33	12 33	4 24	7 19	11 05	2 59		> Várad-Velence		6 06	10 18		6 52		10 43
7 45	12 41	4 35		11 18	3 08		> Fugyivásárhely		5 50			6 38		10 32
7 59	12 51	4 47		11 33			> Mezőszakadát		5 40	10 00	1 25	6 29	8 10	10 25
8 10	1 00	4 57	7 42	11 45	3 29	3 14	> Mezőtelegd		5 26			6 19		
8 19	1 07			11 55			> Mezőtelki		5 19			6 11		
8 27	1 13			12 04			> Czécske		5 12	9 44	1 12	6 05	7 58	10 08
8 34	1 19	5 12	7 55	12 12	3 45	3 29	> Eled		5 04	9 38		5 58		10 02
8 40	1 24	5 16		12 19	3 50		> Eled megálló		4 34			5 51		
8 50	1 32			12 31			> Rikod		4 28			5 41	7 43	9 52
9 05	1 44	5 35	8 15	12 59	4 09	3 52	> Rév		4 24			5 34		
	1 48						> Rév megálló		4 18			5 28		9 43
9 14	1 54	5 43		1 11	4 17		> Zichy barlang		4 09	9 04		5 10		9 33
9 19	1 59	5 47		1 18			> Vársonkolyos		4 00	8 56		5 00		9 22
9 33	2 09	5 58		1 36	4 31		> Barátka		3 50	8 48		4 50		9 15
9 43	2 17	6 05		1 47	4 39		> Jádvoigy		3 38			4 05		9 04
9 55	2 26	6 15	8 48	2 01	4 50		> Királyhágó		3 30	8 33	12 14	3 57	6 59	8 58
10 08	2 37			2 16			> Feketető		3 20	8 19	10 31	3 50	6 51	8 50
10 28	2 53	6 27	9 03	2 45	5 12	4 44	> Csucs	Ind.	12 00	6 19	10 31	11 50	5 21	6 40
12 52	4 43	8 34	10 30	6 04	7 22	6 26	Erk. Kolozsvár	Ind.						1 13

Püspökladány—Debreczen—Szatmár.

Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.
10 00	10 00		10 00	10 00		10 00	10 00		10 00	10 00		10 00	10 00	
10 05	10 05		10 05	10 05		10 05	10 05		10 05	10 05		10 05	10 05	
10 10	10 10		10 10	10 10		10 10	10 10		10 10	10 10		10 10	10 10	
10 15	10 15		10 15	10 15		10 15	10 15		10 15	10 15		10 15	10 15	
10 20	10 20		10 20	10 20		10 20	10 20		10 20	10 20		10 20	10 20	
10 25	10 25		10 25	10 25		10 25	10 25		10 25	10 25		10 25	10 25	
10 30	10 30		10 30	10 30		10 30	10 30		10 30	10 30		10 30	10 30	
10 35	10 35		10 35	10 35		10 35	10 35		10 35	10 35		10 35	10 35	
10 40	10 40		10 40	10 40		10 40	10 40		10 40	10 40		10 40	10 40	
10 45	10 45		10 45	10 45		10 45	10 45		10 45	10 45		10 45	10 45	
10 50	10 50		10 50	10 50		10 50	10 50		10 50	10 50		10 50	10 50	
10 55	10 55		10 55	10 55		10 55	10 55		10 55	10 55		10 55	10 55	
11 00	11 00		11 00	11 00		11 00	11 00		11 00	11 00		11 00	11 00	
11 05	11 05		11 05	11 05		11 05	11 05		11 05	11 05		11 05	11 05	
11 10	11 10		11 10	11 10		11 10	11 10		11 10	11 10		11 10	11 10	
11 15	11 15		11 15	11 15		11 15	11 15		11 15	11 15		11 15	11 15	
11 20	11 20		11 20	11 20		11 20	11 20		11 20	11 20		11 20	11 20	
11 25	11 25		11 25	11 25		11 25	11 25		11 25	11 25		11 25	11 25	
11 30	11 30		11 30	11 30		11 30	11 30		11 30	11 30		11 30	11 30	
11 35	11 35		11 35	11 35		11 35	11 35		11 35	11 35		11 35	11 35	
11 40	11 40		11 40	11 40		11 40	11 40		11 40	11 40		11 40	11 40	
11 45	11 45		11 45	11 45		11 45	11 45		11 45	11 45		11 45	11 45	
11 50	11 50		11 50	11 50		11 50	11 50		11 50	11 50		11 50	11 50	
11 55	11 55		11 55	11 55		11 55	11 55		11 55	11 55		11 55	11 55	
12 00	12 00		12 00	12 00		12 00	12 00		12 00	12 00		12 00	12 00	
12 05	12 05		12 05	12 05		12 05	12 05		12 05	12 05		12 05	12 05	
12 10	12 10		12 10	12 10		12 10	12 10		12 10	12 10		12 10	12 10	
12 15	12 15		12 15	12 15		12 15	12 15		12 15	12 15		12 15	12 15	
12 20	12 20		12 20	12 20		12 20	12 20		12 20	12 20		12 20	12 20	
12 25	12 25		12 25	12 25		12 25	12 25		12 25	12 25		12 25	12 25	
12 30	12 30		12 30	12 30		12 30	12 30		12 30	12 30		12 30	12 30	
12 35	12 35		12 35	12 35		12 35	12 35		12 35	12 35		12 35	12 35	
12 40	12 40		12 40	12 40		12 40	12 40		12 40	12 40		12 40	12 40	
12 45	12 45		12 45	12 45		12 45	12 45		12 45	12 45		12 45	12 45	
12 50	12 50		12 50	12 50		12 50	12 50		12 50	12 50		12 50	12 50	
12 55	12 55		12 55	12 55		12 55	12 55		12 55	12 55		12 55	12 55	
13 00	13 00		13 00	13 00		13 00	13 00		13 00	13 00		13 00	13 00	
13 05	13 05		13 05	13 05		13 05	13 05		13 05	13 05		13 05	13 05	
13 10	13 10		13 10	13 10		13 10	13 10		13 10	13 10		13 10	13 10	
13 15	13 15		13 15	13 15		13 15	13 15		13 15	13 15		13 15	13 15	
13 20	13 20		13 20	13 20		13 20	13 20		13 20	13 20		13 20	13 20	
13 25	13 25		13 25	13 25		13 25	13 25		13 25	13 25		13 25	13 25	
13 30	13 30		13 30	13 30		13 30	13 30		13 30	13 30		13 30	13 30	
13 35	13 35		13 35	13 35		13 35	13 35		13 35	13 35		13 35	13 35	
13 40	13 40		13 40	13 40		13 40	13 40		13 40	13 40		13 40	13 40	
13 45	13 45		13 45	13 45		13 45	13 45		13 45	13 45		13 45	13 45	
13 50	13 50		13 50	13 50		13 50	13 50		13 50	13 50		13 50	13 50	
13 55	13 55		13 55	13 55		13 55	13 55		13 55	13 55		13 55	13 55	
14 00	14 00		14 00	14 00		14 00	14 00		14 00	14 00		14 00	14 00	
14 05	14 05		14 05	14 05		14 05	14 05		14 05	14 05		14 05	14 05	
14 10	14 10		14 10	14 10		14 10	14 10		14 10	14 10		14 10	14 10	
14 15	14 15		14 15	14 15		14 15								

Oltott mész

Bükkfa parkett, cementáru, cserép, fedéllemez, gipsz, nád, csatornázás, aszfaltozás stb.

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

Ez a „Muki” művész

szájharmónika dobbal. Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A dalokat a művész harmónikán játszik, a valódi bőrrrel ellátott dob pedig kísérettől szolgál. Ara tokkal és egy mész ajándékkal együtt csak 4 korona

Wagner a „Hangszer Király” országzserte elismert elsőrendű hangszerárházában, Budapest, József-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen.

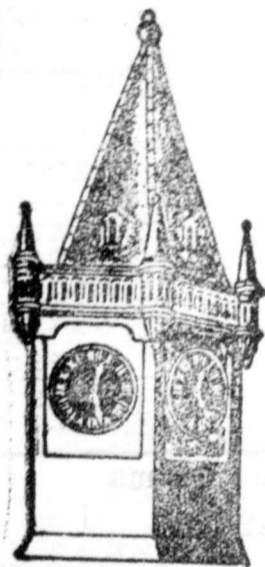
ÓVÁS: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

Sarkady és Szánthó

TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétben egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyórát „szegecs” és „szabadlengésű” járattal, réz kerekkel. Olcsó árak.

TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS.

Villanyerő berendezés.

Arjegyzék kívánatra.

Saját ház.

Ő CSÁSZ. ÉS APOST. KIR. FELSÉGÉNEK

közös katonai jóté-

XXIX-ik cs. és kir.

LEGFELSŐ FELHATALMAZÁSA FOLYTÁN

keny célokra szánt

államsorsjáték.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21.146 készpénz nyereményt tartalmaz 625.000 kor. összértékben.

A főnyeremény **200.000** korona.

A huzás 1912. december 19-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtsstrasse 7. sz. a, továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytözsdekben, adó-, posta-, távirtda-bivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktérvek sorsjegyvevők részére ingyen adátnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya.)

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre rálizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletet szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

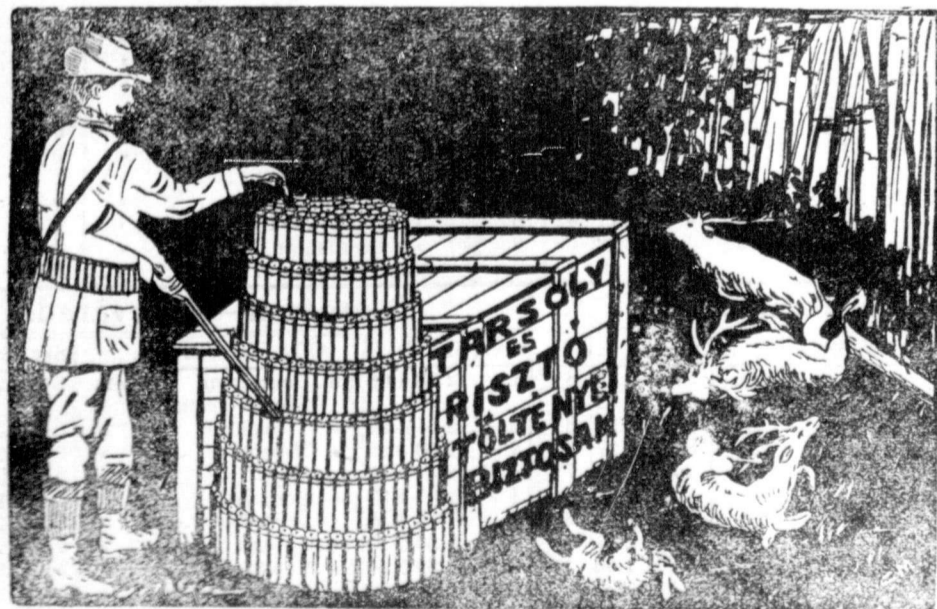
évlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/2 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

M. kir. lőpor-áruda

Vadászfegyverek

Revolverek

Vadászati felszerelések

Eredeti Valtersdorfi töltények

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

Telefon 390.